

Niet doorvertellen
JONGE KLEI

VOORBEREIDEND EN REFLECTEREND LESMATERIAAL

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met je groep naar de voorstelling *Niet Doorvertellen* van Jonge Klei. We vragen je om de leerlingen hierop voor te bereiden door middel van dit lesmateriaal, dat bestaat uit een prezi (diapresentatie op het whiteboard) en deze begeleidende docentenhandleiding. Dit lesmateriaal sluit nauw aan op het leergebied kunstzinnige oriëntatie, specifiek kerndoel 55; de leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Vorbereiding

De voorbereiding in de klas geeft de leerlingen de mogelijkheid om zich met vragen of spel-opdrachten alvast in het thema van de voorstelling te verdiepen. Ze krijgen hierdoor de gelegenheid een eigen idee of mening over het thema te formuleren.

Reflecteren

Door de voorstelling na te bespreken kunnen leerlingen hun ervaring en mening delen met anderen. Door het reflecteren ervaart men dat ieder een eigen mening, ervaring en beleving heeft. Het leidt tot inzicht, smaak, kennis over theater en ondersteunt de culturele ontwikkeling.

We wensen je veel plezier met de voorstelling en het lesmateriaal,

STT-producties

Impresariaat voor jeugdtheater en cultuureducatie

STT-producties
impresariaat voor
jeugdtheater &
cultuureducatie

T 030 294 1419

info@sttproducties.nl
www.sttproducties.nl

VOORDAT JE BEGINT

OVER HET GEZELSCHAP

Jonge Klei onderzoekt en geeft vorm aan het onbespreekbare. Jonge Klei is een mix van ervaren theatermakers en jong talent die elkaar inspireren en uitdagen. We verkennen de raakvlakken tussen kunst, welzijn en educatie door middel van beeldend theater met humor.

OVER DE VOORSTELLING

Hein Geheim is geheimkundige. In een bewaarplaats bergt hij geheimen van mensen veilig op in dozen. Hij zet de geheimen soort bij soort: grote en kleine, leuke en nare, lichte en zware. Op een dag staat er een vreemde doos in zijn bewaarplaats. Een postpakket of een geheim dat bewaard moet worden? Er komt een raadselachtig wezen uit tevoorschijn. Wie is zij en weet ze dat zelf wel? Ze is op zoek naar een groot geheim dat hoognodig ontheimd wil worden. Ze haalt Hein over om een doos met een geheim open te maken en nog één. Hein raakt in de war. De stille orde in zijn bewaarplaats is ver te zoeken. Niet doorvertellen is een interactieve, beeldende en muzikale voorstelling over de betekenis van geheimen. Soms zijn het stiekeme avonturen die je met elkaar deelt, soms zijn het ook zaken waar je je voor schaamt.

THEMA

De betekenis van geheimen

INHOUD EN WERKWIJZE

De prezi bestaat uit 3 onderdelen:

1. Voor de voorstelling
2. Na de voorstelling
3. Zelf maken

- Door op het pijltje naar rechts op je toetsenbord te klikken kom je bij het volgende bolletje in de prezi.
- Voordat je met de leerlingen de prezi doorneemt is het goed om deze eerst zelf te bekijken.
- De vragen die gesteld worden in deze prezi zijn bedoeld als uitgangspunt. Voel je vrij om door te vragen en nodig de leerlingen uit om in gesprek te gaan met elkaar, dit stimuleert het creatieve denkproces.

VOORBEREIDING

BEGINSCHERM

Start de prezi via [deze online link](#)

Het beginscherm is een totaalbeeld van de flyer van de voorstelling en de drie hoofdonderwerpen van de prezi. Een flyerbeeld laat zich lezen als een verhaal. De titel van een theatervoorstelling geeft vaak de kern van de voorstelling weer.

Vraag:

Wat zie je allemaal op de flyer?

Waar moet je aan denken als je de flyer ziet?

Waar zal de voorstelling over gaan?

DIA 1 INLEIDING OP DE VOORSTELLING

Instructie: Luister naar de tekst.

Niet doorvertellen is een voorstelling die jullie binnenkort gaan bekijken, van Theatergroep Jonge Klei. Dat zijn twee woorden, jonge en klei. Van klei kun je eigenlijk alles maken én het bestaat al heel lang. Er staat 'jong' voor, omdat het gezelschap bestaat uit oude en jonge theatermakers. Zij werken samen. Bij de voorstelling Niet Doorvertellen zie je alleen de twee spelers, de acteurs. Maar er hebben nog veel meer mensen meegewerkt om deze voorstelling te maken. Bijvoorbeeld een regisseur, een vormgever en een technicus.

DIA 2 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Weten jullie wat een regisseur, een vormgever of een technicus doet?

Kennen jullie nog meer beroepen die horen bij het maken van theatervoorstellingen?

Antwoord:

1. Een regisseur bepaalt wat er te zien is en hoe de spelers het moeten spelen. Een vormgever ontwerpt het toneelbeeld en kiest welke spullen er gebruikt worden. Een technicus doet het geluid en het licht.
2. Andere beroepen zijn: een dramaturg, een schrijver, een choreograaf, een muzikant, een componist, een zakelijk leider, een productie leider, een chauffeur, een tourleider.

VOORBEREIDING

DIA 3 DENK-OPDRACHT

Instructie: Luister naar de tekst.

De voorstelling Niet Doorvertellen is een onderzoek naar wat een geheim eigenlijk is. Is het belangrijk om een geheim te bewaren? Of hoeft dat niet altijd? Wat doet een geheim met je lichaam? Aan wie vertel je een geheim? En wordt een geheim lichter als je erover praat?

Vraag:

Wat is een geheim?

Antwoord:

Filosofeer met de kinderen over geheimen, hier is geen goed of slecht antwoord op.

DIA 4 DOE-OPDRACHT

Spelpracht:

Hoe zou je zitten als jij en de hele klas weet dat er een verrassingsfeestje komt, voor de juf of meester die jarig is. Kun je dat laten zien in je lichaam?

Hoe zit jij als je hard moet nadenken? Blijf je dan zitten? Of sta je ook wel eens op?

Hoe zou jij zitten als je heel opgelucht bent dat je een geheim hebt gedeeld?

Iedereen doet het op zijn eigen manier. Kijk maar eens om je heen. Wat zijn de verschillen?

Informatie voor de leerkracht

Bespreek met de kinderen de verschillen, nadat je de veranderingen hebt gespeeld.

DIA 5 INLEIDING OP HET THEMA

Instructie: Luister naar de tekst.

In de voorstelling leren jullie Hein kennen. Hein is geheimkundige en de baas van een geheimenbewaarplaats. Bij Hein kunnen mensen hun geheimen brengen, zodat ze het even niet zelf hoeven te dragen.

DIA 6 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Hein bewaart de geheimen in dozen. Waar zou jij je geheim bewaren?

VOORBEREIDING

Antwoord:

Je kunt het gesprek nog verder voeren. Waar kun je een geheim bewaren? Wat voor plek?
Hoe zorg je dat niemand het kan vinden? Wat kan je er mee doen als je het bewaard hebt?

DIA 7 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Is het moeilijk een geheim te bewaren? Waarom wel of waarom niet?

Antwoord:

Dit is een filosofische vraag, hier is geen goed of slecht antwoord op. Als leerlingen iets beweren kun je doorvragen. Vragen kunnen zijn: hoe weet je dat? kun je een voorbeeld geven? Van wie heb je dat geleerd? Kun je dat uitleggen?

DIA 8 SPEL-OPDRACHT

Opdracht:

Tijd voor doorfluistertje!

Als een geheim wordt doorverteld en doorverteld... blijft het dan wel hetzelfde geheim of verandert het? Eén iemand fluistert een zin in het oor van degene naast hem. De zin gaat zo de hele klas door. En de laatste persoon zegt hem hardop. Welke zin blijft er over?

Instructie voor de leerkracht

Je kunt er ook voor kiezen om een Engelse zin door te fluisteren om meteen goed te oefenen met luisteren naar een andere taal.

DIA 9 TRAILER VAN DE VOORSTELLING

Bekijk de trailer van de voorstelling.

DIA 10 WELKOM IN HET THEATER

Bekijk het filmpje *Naar het theater*. Hierin wordt behandeld wat niet en juist wel mag als je naar een voorstelling kijkt.

REFLECTIE

DIA 11 INLEIDING OP DE REFLECTIE

Neem eerst zelf de vragen uit de prezi door, voordat je met de leerlingen gaat reflecteren. Je kunt naar eigen inzicht vragen of doe-opdrachten toevoegen. Zo kun je de leerlingen bijvoorbeeld vragen om emoties of personages uit de voorstelling uit te beelden.

Instructie: Luister naar de tekst.

Je bent naar de voorstelling Niet doorvertellen geweest. We zijn benieuwd wat jullie ervan vonden.

DIA 12 FEITEN

Starten met feitelijke vragen helpt de leerlingen in hun denkkraft. Daarnaast kun je inventariseren wat de leerlingen hebben gezien.

Vraag:

Welke geheimen heb je gehoord en gezien?

Welke personages zaten er in de voorstelling?

Wat ben je te weten gekomen over Hein?

En wat ben je te weten gekomen over Wadoeja?

Antwoord:

Het geheim van oma die snoepjes steelt, het dagboek van Lisa en de verklapte verliefdheid en het geheim wat er niet uit wil omdat het nog te zwaar is. En natuurlijk het grote geheim van Hein: dat hij niet (goed) kan lezen/schrijven. Mogelijke andere dingen die je kunt noemen/bespreken:

- Wadoeja die haar eigen identiteit niet kent (is ook een geheim)
- Personage Hein Geheim, hij is geheimkundige, hij bewaart geheimen van andere mensen in dozen. Hij heeft zelf ook een geheim, dat mag niet naar buiten. Hij is soms zenuwachtig en stottert dan en krijgt er buikpijn van. Hij kan niet lezen, hij heeft dyslexie (zouden we nu zeggen) en voelt zich (daardoor) eigenlijk ook wel eens alleen of eenzaam.

Optioneel: Als kinderen zich herkennen in Hein's dyslexie probleem, kun je hier met elkaar over doorpraten. Wat vinden mensen/kinderen met dyslexie moeilijk? Zijn er dingen die mensen/kinderen met dyslexie juist extra goed kunnen? Hoe kan je iemand met dyslexie helpen?

Personage Wadoeja, een mysterieuze wolkenmevrouw die nieuwsgierig is en juist graag geheimen wil bevrijden. Opgelucht is haar lievelingsgevoel. Ze heeft een eigen wolkenhuis en houdt van verhalen vertellen en is heel lenig. Zij heeft geen naam gekregen.

Optioneel: Iedereen heeft een naam. Wat zou het betekenen als je geen naam hebt? Of zelfs niet weet waar je vandaan komt? Wie heeft jouw je naam gegeven? Wat betekent je naam? Ben je blij met je naam of zou je een andere willen?

REFLECTIE

DIA 13 ERVARING

Deze vragen bieden de leerlingen de ruimte om hun mening, ervaring en beleving te delen met de groep.

Vragen:

Welke emoties heb je gezien bij de personages in de voorstelling?

En wat voelde je zelf tijdens het kijken naar de voorstelling?

Met wie heb je het meest meegeleefd? En op welk moment?

DIA 14 VERBINDING

Met deze vragen leggen de leerling een verband tussen thema's uit de voorstelling en hun eigen belevingswereld.

Vragen:

Uiteindelijk vertelde Hein zijn geheim aan Wadoeja omdat hij haar vertrouwde. Wanneer vertrouw je iemand? Hoe weet je wie je kunt vertrouwen?

Informatie voor de leerkracht

Je kunt goed doorvragen op de schaamte die bij Hein te zien was. Waarom heeft hij het al die tijd zo goed geheim gehouden? Wat zouden de kinderen doen als zij Hein waren? Wat voor soort geheimen kan je beter vertellen, en welke geheimen kan je voor jezelf houden? Wanneer vertrouw je iemand? Zwaardere geheimen, waar je van last van hebt (buikpijn, misselijk, niet kunnen slapen) zijn misschien goed om te delen met iemand die je vertrouwt. Maar je hebt ook recht op geheimen, niemand verplicht je om het te vertellen.

DOE-OPDRACHT

DIA 15 DOE-OPDRACHT

Opdracht:

Bedenk samen met je klas een groepsgeheim dat niemand mag weten. Dit geheim schrijf je op (mag in geheimentaal!!) en stop je in de doos. Nu gaan jullie proberen een week lang aan niemand dit geheim te verklappen! Succes!

Informatie voor de leerkracht:

Je hebt een doos nodig, die je mooi, spannend of mysterieus aankleedt. Geef de doos een vaste plek in de klas. Introduceer de doos en de opdracht op spannende geheimzinnige wijze. Het groepsgeheim gaat in de doos en de doos wordt zorgvuldig dichtgemaakt (met een slot of een code of tape o.i.d.) en na precies een week bespreek je pas met elkaar hoe je deze week hebt beleefd, als je de doos weer openmaakt. Wie wilde het verklappen, wat moest je doen om het te bewaren?

Variaties:

- per groepje verzinnen ze een geheim, zodat er meerdere geheimen tegelijkertijd bewaard moeten worden.
- Als het in geheimschrift is moeten de groepjes dit van elkaar ontcijferen.
- Jij als leerkracht weet ook niet wat het geheim is (eventueel pas verklapt aan jou na die week)

BEGINSCHERM EINDE PREZI